

MANIFEST 2018 | DRETS VULNERATS, POBRESA CRONIFICADA I DESIGUALTATS EN AUGMENT

Hi ha realitats que no tenen espera. Les persones han de poder cobrir les seves necessitats bàsiques arreu i en tot moment, però més enllà d'aquests mínims cal **treballar de manera permanent per construir un ordre social just i equitatiu que garanteixi el compliment universal dels drets humans**. Al marge de conjuntures polítiques i de conflictes competencials els poders públics han de vetllar perquè l'interès general prevalgui i s'imposi per damunt d'interessos particulars, partidismes i estratègies electorals.

La paràlisi política i institucional que hem viscut darrerament és injustificable i no es pot allargar més. Tant a Catalunya com al conjunt de l'Estat hem patit greus retrocessos en el terreny social que, malgrat la suposada recuperació econòmica, no s'han revertit. Quan el 17 d'octubre de 2017 clamàvem 'Contra la pobresa i les desigualtats, exigim els nostres drets!', poc ens podíem imaginar que un any després **els avenços serien tan minsos**.

Després d'un llarg període de letargia, els discursos tornen a posar sobre la taula les qüestions socials i els pilars de l'Estat de Benestar que haurien d'assegurar una vida digna a tothom: salut, educació, serveis socials, habitatge i subministraments bàsics, ingressos mínims, equitat de gènere, treball, acollida i integració... Però si bé **la cohesió i la inversió social apareixen com una prioritat sobre el paper**, a la pràctica queden totalment desdibuixades. L'únic gran avenç assolit darrerament en matèria social, la Renda Garantida de Ciutadania (RGC), està molt lluny encara de satisfer les expectatives que va despertar i les deficiències en la seva aplicació han limitat de forma notable el seu abast.

ALIANÇA EN DEFENSA DELS DRETS

La garantia d'uns ingressos mínims és un dels drets que fa un any exigíem davant el Síndic de Greuges de Catalunya, tot recordant que **els drets socials es poden reclamar davant la justícia** i que cal defensar-los i enfortir-los. La institució va entomar la nostra [queixa](#) —que avui continua vigent, igual que el [document marc](#) en què es basava— i els seus informes constaten nombrosos incompliments per part dels poders públics.

En relació a la RGC, si bé la llei que va entrar en vigor al setembre de 2017 incorporava algunes de les recomanacions fetes per a la Renda Mínima d'Inserció, el Síndic ha manifestat "la conveniència d'articular les mesures organitzatives necessàries per **pal·liar les incidències** sorgides en el procés de cita prèvia per presentar les sol·licituds, de millorar el contingut de les resolucions" i de "**revisar alguna resolució** en què la decisió adoptada no estava emparada per les previsions de la Llei". Reclamem que s'acceleri el seu desplegament normatiu i que s'implementi de manera plena i efectiva.

En l'àmbit de la salut, el Síndic ha assenyalat que **el dret a l'assistència sanitària s'ha de considerar "un dret públic subjectiu, personal, no contributiu i d'accés equitatiu**, en el marc de la universalització establerta en la Llei General de Sanitat", i que "es tracta d'un deure moral ineludible i una obligació jurídica derivada de les normes internacionals". Per tant, "s'ha de legislar perquè, en el marc del **principi d'igualtat i de no-discriminació**, el dret a l'assistència sanitària sigui per a tothom i en condicions d'igualtat, desvinculant-lo del concepte de persona assegurada o beneficiària de la Seguretat Social" que introdueix el RDL de 2012. En aquest sentit, celebrem que s'hagi retirat el recurs d'inconstitucionalitat presentat per l'Estat contra la llei catalana d'universalització de l'assistència sanitària de 2017 i demanem que aquesta es faci efectiva de manera immediata.

Quant al dret a l'educació, el Síndic ha identificat **la segregació escolar com el “principal problema del sistema educatiu a Catalunya”**, amb un “desequilibri en la composició social dels centres” que perpetua les desigualtats i redueix les oportunitats per als més desafavorits. En els informes constata la **“poca intensitat de les polítiques de lluita contra la segregació** escolar implementades en la darrera dècada” i “l'escassa consciència col·lectiva de la necessitat de combatre la segregació escolar i de preservar l'equitat del sistema com a bé comú”.

Per garantir el dret a l'habitatge i els subministraments bàsics, el Síndic afirma que “és possible la creació d'un parc d'habitatges destinat al lloguer social mitjançant la **posada en pràctica dels instruments legals que ja ofereix la normativa vigent**, i també amb l'adopció de **polítiques públiques**” que atorguin a aquest objectiu una prioritat real davant d'altres drets avui més protegits, com el de la propietat privada. La primera mesura urgent és que el Govern espanyol retiri el recurs d'inconstitucionalitat contra la **lleï 24/2015 d'emergència habitacional i pobresa energètica** per poder-la aplicar plenament.

El dret a la participació també ha estat objecte d'atenció per al Síndic, que el 2017 ha denunciat **“atacs o regressions a la llibertat”** en relació a “diferents formes de protesta i dissidència”, i ha constatat “un abús del dret penal en casos d'índole política”, així com una “aparent manca de separació de poders” a l'Estat espanyol. Malgrat el canvi de Govern, continua pendent la **revisió de la reforma del Codi Penal i de la Llei de Seguretat Ciutadana** que plantejàvem al Manifest 2017 de Pobresa Zero – Justícia Global.

CORRESPONSABILITAT I LLUITA GLOBAL

Com dèiem ara fa un any, **“la mobilització civil i la solidaritat global són essencials** per construir una societat més justa” i no defallirem en aquesta lluita pels drets fonamentals. Entre els que enumeràvem com a base perquè es facin efectius tots els que reconeix el nostre ordenament jurídic incloïem també el **dret al treball** –amb unes condicions i salaris justos–, el **dret a la mobilitat** –incloent-hi el dret a la lliure circulació, la seguretat i l'asil– i el **dret a l'alimentació**, al qual estem dedicant la jornada d'avui.

El **Dia Mundial de l'Alimentació** i el **Dia Internacional per a l'Erradicació de la Pobresa** se succeeixen al calendari els dies **16 i 17 d'octubre**, i enguany els commemorarem de manera conjunta reflexionant sobre les causes i les implicacions de vulnerar el dret a una dieta suficient, saludable i equilibrada. L'especulació amb bens de primera necessitat és un exemple paradigmàtic d'un **sistema malalt i insostenible que ens condemna a patir pobresa, desigualtats i injustícies** a diferents escales i nivells, i que contribueix a cronificar la pobresa malgrat la millora dels indicadors macroeconòmics. L'augment de les desigualtats al món, tant dins dels països com entre ells, evidencia la necessitat d'un **canvi radical per combatre els diferents rostres de la pobresa alimentària**, des de la fam extrema que pateixen els països més empobrits fins a la fam oculta que amaguen les societats més desenvolupades i que es manifesta, de manera particularment greu, en la **malnutrició infantil**. Per garantir la dignitat de les persones cal que les respostes es fonamentin en la justícia social i no en l'assistencialisme.

Necessitem un **millor finançament** dels sistemes de salut, educació i protecció social que reverteixi les retallades i els dèficits històrics del nostre Estat de Benestar, però no n'hi ha prou. El **sistema fiscal progressiu, just i solidari** que reclamem per sostenir uns serveis públics de qualitat, construït sobre els principis de **la redistribució i l'equitat**, ha de formar part d'una **transformació estructural** que posi la persona al centre i reconegui el valor de l'economia de les cures.

Per construir un **nou model basat en els drets humans, la justícia social i la sostenibilitat** cal voluntat i acció política per part dels poders públics, però també de la societat civil i de tots els agents socials. Cal **corresponsabilitat i lluita global**, amb actuacions des de la més petita escala fins a les més altes instàncies; des de la proximitat del treball comunitari en l'àmbit local fins a les regulacions per part d'organismes internacionals. Un **compromís permanent i compartit que es faci efectiu en totes les esferes de la nostra vida**. Des de la plataforma Pobresa Zero – Justícia Global, apel·lem a la participació i, un any després, **CONTRA LA POBRESA I LES DESIGUALTATS CONTINUEM EXIGINT ELS NOSTRES DRETS!**

Pobresa Zero – Justícia Global agrupa **més de 3.200 organitzacions de l'àmbit de l'acció social, la cooperació, la pau i els drets humans a Catalunya**

+info: <http://pobresazero.wordpress.com/> [/PobresaZeroCat](https://www.facebook.com/PobresaZeroCat)